

DEKANOA

Irailaren bigarren astean hasi zen ikastaro berri bat, berezia, ohiz kanpoko, post-konfinamenduko garaikoa. Fakultatea erabat ixteko mehatxua etengabea zen. Antolaketa berriaren diseinua ekainean hasi zen. Uztailean, bimodalitatean oinarritutako aurrekotasun egokitu definitzen zuten bi dokumentu onartu ziren. Abuztuan ikasgelak prestatu ziren ikus-entzunezko instalazioekin, hilabetez funtzionamendu egokiaren alde lan egiteko. Eta iraileko lehen astean, ordutegiak, taldeak, gelak eta bimodalitatearen funtzionamendua argitaratzeko garaia izan zen, edukiera, distantzia eta maskara mugekin. Halaber, gorabehera-kasuek eta kasu "positiboak" erregistratzeko protokoloak, trazabilitatea eta hartu beharreko neurriak ere aurreikusi ziren.

Ziurgabetasun handiko eta ausazkotasunaren kudeaketako uneak izan ziren. "Zetorkionari" aurre egiteko uneak, antolakuntza indartsu batekin eta burua irekita eta akatsetatik eta osamenetatik ikasteko prestatu.

Gaur, abenduan, lehen lauhilekoa irabazita dago. Hezkuntza-komunitate osoaren arrakasta da, irakasle eta ikertzaileen, AZ-Pren, dekanatza talde eta ikasleen ahalegin handiaren emaitza da.

Aldatutako bizikidetzak horretan, jokabide ona izan da, zorionez, ereduak, eta zenbait egintza gaitzesgarri, berriak, salbuespena.

Bigarren lauhilekoari sinesgarritasun handiagorekin ekingo diogu, esperientziaren eta osasun-esperekin ondoz.

Ekonomia- eta gizarte-eremuei modu negatiboan eragiten die, gaur eguneko egoerak, enpresa-jarduera aldatu eta moteldu egin da, kanpo-sektorea gutxitu da, eta gizarte-babeserako ezutuak ahalik eta intentsitate handiengan daude. Ez gara sentigaitzak, Fakultate gisa, errealitate herrikiko. Errealitate horrek zuzenean eragiten die, halaber, gure ikasleei (mugikortasuna eta praktikak murriztea...) eta etorkizunean enplegua lortzeko dituzten itzaropenei.

Testuinguru horretan, gizarteari zerbitzu egiteko dugun bokazioa, gure unibertsitatearen izaera publikoari dagokiona, ohiko jardueratik harago joan behar da, eta gure ezaugarrietatik eta aukeretatik lagundu behar dugu gure sare sozioproduktiboa konpontzen eta berreraikitzen.

Esnatzeko garaia da, pandemiak murgildu gaituen lo ixarretik ateratzeko, berriro eta urte berriari aurrez aurre begiratzeko.

Gabon zoriontsuak eta energiaz eta elkartzunez betetako 2021 opa dizkizuet.

Jon Barrutia

Mintegia ikasgelan

Laugarren ikasturteko Finantza Erakundearen Kudeaketa irakasgaiaren, Fernando Suárez Gutiérrezekin mintegi bat egiteko aukera izan genuen; izan ere, fakultateko ikasle ohia EAEko zuzendari da Banca March bankuan.

Banca March 2013an hasi zen EAEn jarduten; 2016an, Bil-

boko bulegoa ireki zuen. Batez ere, ondareak kudeatzeaz eta enpresei aholkularitza emateaz arduratzen da, eta zenbait pertsonako lantalde bat du. 2008ko krisiaren ondoren, Europako banka kaudimendunena izan zen, baina enpresa xumea izateari utzi gabe.

Saioan, erakundearen inbertsio proiektu batzuk aurkeztu ziren, eta bankuaren eta finantza merkatuen egungo egoerari buruz eztabaidatu genuen. Mintegia ikasgelan, aurrez aurre, eta linean eskaini zen.

Ana Blanco

UPV/EHUren enplegu guneen eta Lanbideren arteko elkarlanaren garrantzia

Sara de la Rica eta Ainhoa Vega ikertzaileak Analisi Ekonomikoa saileko (ANEKO) irakasle eta ISEAK fundazioko laguntzaile ere badira, eta esperimentu sozial bat egin dute. Horren bidez, argi geratu da UPV/EHUko azken ikasturteko ikasleek Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuan izena emateko probabilitatea % 20 areagotzen dela ikasleei informazioa ematen bazaie, UPV/EHUko enplegu guneen bidez, esku-eratu dituzten zerbitzu egokietuen inguruan. Esperimentu

horrek agerian utzi du UPV/EHUko enplegu guneek zer nolako garrantzia duten; izan ere, bitartekaritza lanak egiten dituzte Lanbiderekin, eta unibertsitateko graduonei lan merkatuan sartzen laguntzen diete.

«Youth Employment PartnerSHIP» proiektu europa-

rraren barruan egin da esperimentua, EEA and Norway Grants Fund for Youth Employment programaren finantzaketarekin. Hainbat helburu ditu, besteak beste, enplegu zerbitzu publikoek gazteei eskaintzen dizkieten zerbitzuak ebaluatzea.

Ainhoa Vega

Itzulpenak itzalita.

Olatz de las Fuentes. Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzako Graduan ikasitakoa baliatu du bere bitxigintza enpresa sortzeko

Manawa izena du 19 urteko ekintzaile gazte honen proiektu pertsonalak. Bilbotarra, gaur egun, Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzako Gradua ikasten ari da, 2. ikasturtean, UPV/EHUko Ekonomia eta Enpresa Fakultatekoan (Sarriko).

Zergatik «Manawa» izena?

Izenak eta hitzaren atzean dagoen guztiak esanahi oso berezia dute niretzat. Aspaldi Zeelanda Berrian bizi izan nintzen zenbait hilez, eta nire bizitzako une onenak izan ziren. Bertako kulturaz eta ohiturez maitemindu nintzen. Zeelanda Berriko etnia baten hizkuntzan, maorieran, du jatorria adierak. Maoriek tatuajeak erabiltzen dituzte beren identitatea eta kulturaren oinordetza adierazteko. Gainera, hitza bikain egokitzen zaio sortzen ditudan bitxien estiloari. Nire bitxiak identifikatzeko erabiltzen ditudan hitzek esanahia ematen diote edukiari.

Nola sortu zen ideia?

Behin, nire gelan, belarri-takoak diseinatzen hasi nintzen pieza zaharrekin. Lagunek gustuko zituztela ikusi nuen, eta beste produktu

jewels.wixsite.com/manawajewels eta @manawajewels (Instagram) guneetan.

Nola uztartzen dituzu ikas-

ditu, eta, arratsaldeetan, Manawaren stocka kudeatzeaz arduratzen naiz. Gainera, ikasketek aukera ematen didate ikasitako guztia nire proiektu paraleloan aplikatzeko. Betidanik izan dut argi unibertsitatea amaitutakoan enpresaren inguruan ikasitako ezagutzak modaren sektorerara bideratuko ditudala. Oraingoz, Manawak praktikatzeko balio dit. Gaur egun, nire lanbidea dela esan dezaket.

Egun bizi dugun pandemiaren aurrean, nola eragiten dio horrek zure negozioari?

Bada, egia esan, salmentak oso onak izan dira. Jendeak denbora gehiago eman du etxean eta, baliteke, besteak beste, lineako erosketa gehiago egin izana; beraz, mesede egin didala esan dezaket.

Olatzek interesa eta enpresa ekimena erakutsi ditu, eta gure fakultateko ikasle gazteen adibide bat da. Zorte on.

Iñaki Periañez

mota batzuekin jarraitu nuen. Pixkanaka-pixkanaka, hainbat bilduma atera nituen, eta, gaur egun, sarean jarri ditut, [## ketak negozio berri honekin?](https://manawa-</p></div><div data-bbox=)

Egia esan, ez dut arazorik. Ondo antolatu beharra dago: goizak fakultatean ematen

Mugikortasuna COVIDaren garaian

Azaroaren 16an, nazioarteko mugikortasunerako beste deialdi bat egin zen 2021/22 ikasturteari begira, eta atzerriko unibertsitateekin trukeak egiteko programa horietan parte hartzeko ikastegiak egingo dituen eskaerak aurreko urteetako mailatan mantentzea espero da. UPV/EHUko ikastegien artean, Sarriko da nazioarteko unibertsitateekin ikasle gehien trukatzeko dituenetako bat.

Gainera, hiru zentrok lortu dute unibertsitate titulu

ofizialetarako nazioartekotzearen zigilua, Unibasq-ek ematen duena, eta Sarriko da horietako bat. 2020/21 ikasturtean, koronabirusaren pandemiaren ondorioz, Sarrikoko ikasleen mugikortasun planak aldatu, atzeratu eta, kasu askotan, bertan behera utzi behar izan dira.

Atzerriko unibertsitateetan ere antzeko zerbait gertatu da. Ikasturte honen lehen lauhilekoan, atzerriko 44 ikasle baino ez ditugu jaso, baina 80 izendapen daude

bigarren lauhilekorako.

Hurrengo urteari begira, mugikortasun jarduerara berreskuratuko dela aurreikusten da. Hala ere, ziur aski, gure ikasleek Europar Batasunetik kanpoko helmuga gutxiago eskatuko dituzte, murrizketak eta mugikortasun aukeren bideragarritasunari buruzko zantzetek direla eta.

Alberto Ansoategi

Denon ardura da ingurumena hobetzea

UPV/EHU-KO EKONOMIA ETA ENPRESA FAKULTATEAN (SARRRIKO), EKOSCAN ARAUAREN ziurtagiria lortu genuen 2013ko martxoan. Orduetik, metodologia hori aplikatzen jarraitu dugu eta, egin ditugun ekintzei esker, gure jardueraren ingurumen inpaktua murrizten jarraitu dugu.

Ikasgeletan, LED hodiak ordezkatu ditugu, eta, garajera jaisteko eskaileratan, presentzia detektagailuak dituzten LED plafoiak jarri ditugu. Fakultateak, beraz, % 4,84 murriztu du energia elektrikoaren kontsumoa; hala, 23.587 euro aurreztu ditu, eta CO2 emisioa 9.836 Kg gutxiagokoa izan da.

2019an, ur iturriak jarri ziren, eta kaferako kartoizko ontziak erabiltzen hasi zen. Horri esker, plastikozko hondakinak % 89,3 murriztea lortu da.

Emakumea eta energia, unibertsitatetik

Cristina Pizarro-Irizar Anlisi Ekonomikoa saileko (ANEKO) irakaslea da Ekonomia eta Enpresa Fakultatean, baita Bilbao Research Team in Economics (BIRTE) taldeko kidea eta Basque Centre for Climate Change (BC3) zentroko ikertzaile atxikia ere. Horrez gain, Euskadiko ordezkari izendatu dute Energiaren Emakumeen Espainiako Elkartearen (AEMENER), 2020ko azaroan.

Genero berdintasuna eta emakumeak lan munduan duen presentzia gero eta handiagoa garrantzi nabarmena hartzen ari dira nazioartean. Oinarrizko giza eskubide bat da, eta halaxe jasotzen da Garapen Jasangarrirako Helburuetan (GJH), 2030 Agendan. Tesuinguru horretan jaio zen AEMENER, 2018an, energia sektoreko hainbat emakume profesionalak, nor bere ize-nean, proposatuta. Emakumeen presentzia enpresaren eremu guztietan bultzatzea da helburua, baita emakumeak mailaz igotzea eta profesionalki garatzea sustatzea ere.

Ekimen hori berritzailea eta oso egokia izan zen; gaur egungo egoerarekin bat egiten zuen, baina, batez ere, beharrezkoa zen. Emakumearen presentzia txikia da zenbait lanpostutan, eta, gainera, energiaren sektorean emakume gutxi ditugu erdutat. Ondorioz, enpresek, oro har, eta, zehazki, emakume gutxiko eremu jakinek ez dute emakumezkoen talentua erakartzen. Horrez gain, energia sektorearen pertzepzio sozialak eragin nabarmena izan du, ez baita oso erakargarria hainbat rol betetzeko prestakuntza egokia duten emakumeentzat, eta ez soilik espezializazio tek-

nikoetara loturiko rolak.

Elkarteak 300 kide-gizon nahiz emakume baino gehiago ditu dagoeneko eta, haien lankidetzak eskuzabalari esker, hainbat jarduketara programa bultzatzen ditu arlo hauetan: hezkuntza, ikasketak, *mentoringa*, *networkinga*, komunikazioa, estrategia eta harreman instituzionalak.

Hezkuntzako eta *mentoring* arloko ekintzei dagokien

Lehen txostenean -2020ko martxoan argitaratu zen-, emakumeak Espainiako energia sektorean duen rola ebaluatu zen. Horretarako, emakumeek energia sektoreko enpresetan zer partaidetza duten aztertu zen, hainbat alderdiren arabera: kategoria profesionala, adina eta enpresaren tamaina.

Ekonomia energetikoak mundu mailako erronka handienetako bat bizi du,

nez, unibertsitatearen rola ezinbestekoa da, eta helburu bat nagusitzen da: energiaren sektorea emakumezko ikasle gazteei ezagutaraztea beste emakume batzuen eskutik, erakargarria suertatuko zaielakoan beren lan ibilbidea garatzeko. Ildo horretatik, AEMENERek *mentoring* programa profesionalaren lehen edizio pilotua abiatu du. Horretan, 10 bikotek (Mentor/Mentee) egingo dute lan, batera, lau hilabetez, garapen profesionalaren inguruko gidaritza jaso nahi duten gazteei laguntzeko.

Ikasketen eremuan, AEMENERen asmo handiko ekimen bat nabarmentzen da: Energia Sektoreko Emakumearen Behatokia.

hots, klima aldaketa. Energia sektorea, halaber, trantsizioan murgilduta dago betebete, karbonorik gabeko eredu jasangarri bilakatze bidean. Datozen belau-naldien etorkizuneko oinarriak finkatzen ari gara, eta planetaren alde egin dugu apustu, epe luzera (2050era) begira. Horrek, bada, motibazio nahikoa eta desafio bat dakartza: gizonezkoen eta emakumezkoen talentua erakarri behar dugu, eta guztiok erakutsi behar dugu konpromisoa. Izan ere, genero berdintasuna da mundu oparo, jasangarri eta baketsu baten oinarria.

Informazio gehiago: <http://www.aemener.es/>

Cristina Pizarro-Irizar

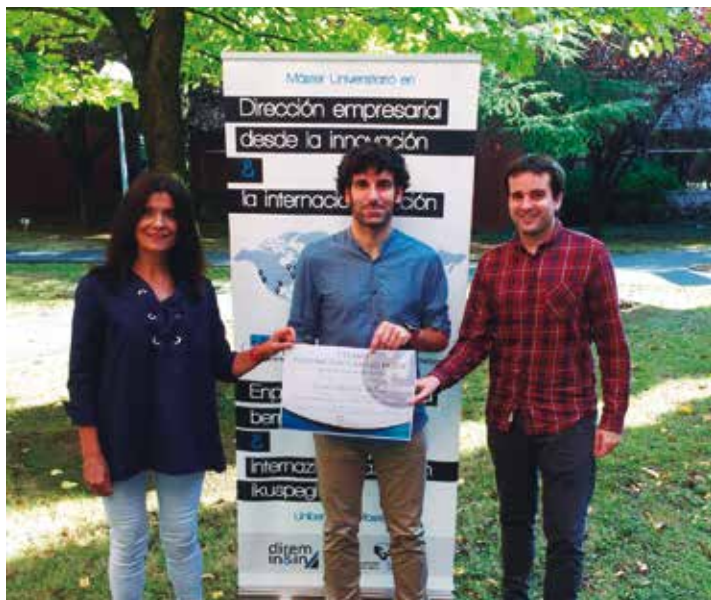

Camilo Prado fundazioaren saria GRAL/MAL ikerketa onenari

Irailaren 17an eta 18an, Enpresen Zuzendaritza eta Ekonomiaren Europako Akademiaren (AEDEM) urteroko XXXIV. kongresua egin zen, Rovira i Virgili Unibertsitatearekin elkarlanean. Enpresen ekonomiaren arloan ikerketa zientifikoa sustatzeko helburua du, eta Camilo Prado fundazioaren laguntza jasotzen du. Hala, AEDEMen kongresuak atal zehatz bat du Espainiako unibertsitateetako GRAL eta MAL onenen berri emateko.

Edizio honetan, 24 lan aurkeztu eta defendatu ziren, eta Análisis del Proceso de Internacionalización de las Pymes Familiares de Bizkaia a través de las Exportaciones izeneko MALa izan zen saritua. Eneko Urkiolak egin du, Amaia Masedaren eta Mikel Alayoren zuzendaritzapean. MALa «Enpresa Zuzendaritza Berrikuntzaren eta Internazionalizazioaren Ikuspegitik» masterraren barruan egin da, gure fakultatean.

Amaia Maseda

Espainiako Aktuarioen Institutuko Unibertsitate Batzordeko zuzendariaren izendapena

Espainiako Aktuarioen Institutuko (elkargo profesionala) Gobernu Batzararak Ekonomia eta Enpresa Fakultateko (Sarriko) irakasle den J. Iñaki De La Peña izendatu du institutu horretako Unibertsitate Batzordeko zuzendari.

Unibertsitate Batzordea Espainiako Aktuarioen Institutuko gobernu organo bat da. Zuzenbide Publikoko korporazio zientifiko eta profesional horrek, hain zuzen, aktuarioen lanbidea arautzea du helburu. Zehazki, FAZUMek eskaintzen duen prestakuntzaren edukia arautzen du, titulu arreratu eta espezializatu horrek aktuario lanetan aritzea gaitzen baitu.

Batzordeko kide dira Aktuariotza eta Finantza Zientziatiko Masterra eskaintzen duten unibertsitate guztiak: Karlos II.a (UC3M), Konplutentsea (UCM), Alcalá de Henareskoa (UAH), Juan Carlos Erregea (URJC), Valentziakoa (UV), Malagakoa (UMA),artzelona (UB), Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU) eta Leongoa (Ule).

Batzordeak hainbat erronkari egin beharko die aurre agintaldi honetan; besteak beste, Aktuariotza eta Finantza Zientziatiko Masterra lanbidearen eduki minimoetara egokitu beharko du, Actuarial Association of Europe (AAE) erakundearen Core Syllabus-en bidez. Unibertsitate guztiak egokitu beharko dute, 2022/2023 ikasturtearen aurretik.

Kargu hori, aurretik, Valentziako Unibertsitateko Muñoz Murgui doktoreak zuen; lau urtez izan zen Batzordeko zuzendari.

J. Iñaki De La Peña

Abenduaren 3an, Euskararen Egunean, eta Euskaraldiaren barruan, euskarazko artikuluen irakurketa eta idazketa sustatzeko prestatutako arigunea aurkeztu zen, Unai Tamayo, Aritz Lopez de Gereño eta Beñat Urrutikoetxea irakasleen gidaritzapean eta Fakultateko marketin ikasleek osaturik.

2019/2020 ikasturtean 20 urte bete dira Virginia Acebes gure ikasleari eraso bortitza egin ziotenetik eta bizia galdu zuelarik.

Enpresa etikaren arloko ikerketaren sarien III. edizioko tesi sariduna

José Félix Gonzalo Camarero doktorearen tesiak –Leire San-Jose eta Maite Ruiz-Roqueñi izan dira zuzendariak– lehen saria jaso du enpresa etikaren arloko ikerketaren sarien III. edizioan, Bankinter Consumer Financeren eta Comillasko Eliz Unibertsitatearen eskutik.

Análisis y control del riesgo moral: Modelo de Cumplimiento Moral (MCM) izeneko ikerlanak irabazi du enpresa etikaren arloko ikerketaren sarien III. edizioa; Bankinter Consumer Financek eta Comillaseko Eliz Unibertsitateak ematen dute saria.

Irabazleen iragarpena ezohiko inguru batean egin da; izan ere, irrati programa batean iragarri dira, Libertad F.M. irratiako Gaudeamus, Antena Universitaria programan, hain zuzen. Sariaketa hau gero eta ospetsuagoa da, aurkezten den lan kopurua eta nazioartean izaten ari den oihartzuna ikusita.

José Félix Gonzalo Camarero doktorea UPV/EHUko ECRI taldeko kidea da (www.ehu.

eus/ecri). Tesiaren defentsa Enpresa Zuzendaritza, Ezagutza eta Berrikuntza dokto-

Félixen tesiaren zuzendaria Leire San-Jose eta Maite Ruiz-Roqueñi izan dira, biak

rego programaren barruan egin zen; Jon Landetak kudeatzen du programa. José

ere Ekonomia eta Enpresa Fakultateko irakasleak, eta honako hau da tesiaren

izenburua: Análisis y control del riesgo moral: Modelo de Cumplimiento Moral (MCM).

Kalitate zientifikoaz gain, planteamenduaren originaltasunari esker lortu du saria; izan ere, eredu berritzaile bat proposatzen du, arauak betetze hutsetik harago doana, Compliance kontzeptuak aurrera egin dezan enpresa etikaren berezko eremurantz. Era berean, ikerlanaren ekarpen teorikoa balioetsi da; izan ere, aurrerapen bat da enpresa eta erakundeen etika kudeatzeko tresnen garapenean. Azkenik, sariak sustatu nahi duen ikuspegi humanista eta humanizatzailearekin bat egiteagatik hautatu da tesia, enpresa kudeaketaren erdian jartzen baititu bikaintasunaren bilaketa eta profesionaltasunari eta jardunbide egokiari loturiko estandar gorenak.

Leire San-Jose

Gizarte erantzukizun korporatiboa

Joan den ostegunean, urriaren 29an, EL CORREO egunkariko gizarte erantzukizun korporatiboari buruzko eranskinean, Sociedad y empresa, una unión fundamental izeneko artikulua argitaratu zen. Artikuluan, Javier Corral-Lage elkarriketatu zuten, Ekonomia eta Enpresa Fakultateko (Sarriko) Finantza Ekonomia I Saileko irakaslea. Elkarriketan, bada, enpresa ehuna aldatzeko beharraren inguruan gero eta kontzientzia handiagoa dagoela aipatzen da, baita gero eta presio talde gehiago daudela ere,

erabakiak hartzeko moduan aldaketak eskatzen dituztenak. Gainera, GJHekin bat datozen ekintzei bultzada fiskala emateko beharra planteatzen da, enpresen politikak jasangarriak izan ditzaten laguntzeko.

Javier Corral-Lagek, gaur egun, hainbat proiektutan iker-

tzen dihardu, besteak beste, «Konpetentzia sozialen garapena erabaki iraunkorrak hartzerakoan: Ekonomia eta Enpresarako eta Gizarte Hezkuntzako simulatzaile bat» izeneko proiektuan, Campus Bizia Lab programaren barruan, eta BNFIX enpresak finantzatu-

tako proiektu batean. Azken horri dagokionez, Garapen Jasangarriko Helburuak ETEen informazio korporatibo finantzarioan eta ez-finantzarioan nola integratu ikertzean datza. Erakundeek, horretarako, tresna jakin bat erabiliko dute, beren ekintzen balantzea egiteko eta GJHak lor-tzen lagunduko dien zein beste lehentasun izan behar dituzten ikusteko, baita GJHetan duten eragina modu eraginkor, konparagarri eta egiaztagarrian zabaltzeko ere.

Javier Corral-Lage

